

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ТРАНСПОРТНИХ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ЕКОЛОГІЇ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Завідувач кафедри екології та безпеки
життєдіяльності**

дтн.проф. _____ В.О. Хрутьба

_____ 2019 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Спеціальність	121 Інженерія програмного забезпечення
Освітня програма	Інженерія програмного забезпечення http://vstup.ntu.edu.ua/osvitprog/FTIT/121IPZ.pdf
Тип дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Семестр	7-й семестр навчального плану
Викладач	доц. Чуваєв Петро Іванович e-mail викладача: chuevaev@ntu.edu.ua .
Доступ до матеріалів	http://kist.ntu.edu.ua/nmk_ipz_bak.php http://kist.ntu.edu.ua/posib_ipz_bak.php
Кафедра	екології та безпеки життєдіяльності Тел. кафедри: +38 (044) 288-51-00

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни – полягає у набутті студентами компетенцій, теоретичних знань і практичних навичок, умінь для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій і природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації.

Предметом вивчення дисципліни є: вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях з обов'язковим урахуванням вимог безпеки та гарантування збереження життя, здоров'я та працездатності людей у різних сферах їх діяльності.

Завдання вивчення дисципліни:

- опанування знаннями, вміннями та навичками вирішувати професійні завдання;
- забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях;
- відповідальності за особисту та колективну безпеку.

Мова викладання: українська.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

У результаті вивчення дисципліни «Основи охорони праці та безпека» студенти повинні мати такі головні загальнокультурні та професійні компетенції.

Загальнокультурні компетенції охоплюють, зокрема:

– культуру безпеки і ризик-орієнтовне мислення, при якому питання безпеки, захисту та збереження навколишнього середовища розглядаються як найважливіші пріоритети в житті і діяльності;

– знання сучасних проблем і головних завдань безпеки життєдіяльності людини та вміння визначити коло своїх обов'язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек;

– вміння оцінити середовище перебування щодо особливостей безпеки, безпеки колективу, суспільства, провести аналіз виробничих та небезпечних ситуацій та обґрунтувати головні підходи щодо організації системи управління охороною праці на виробництві, направлені на збереження життя, здоров'я та захисту працівників в тому числі в умовах загрози і виникнення небезпечних та надзвичайних ситуацій;

– вміння забезпечити соціальний захист людей в тому числі працівників, які потерпіли від дії шкідливих та небезпечних чинників.

Професійні компетенції за видом діяльності охоплюють, зокрема:

– здатність орієнтуватися в основних методах і системах забезпечення безпеки, обґрунтовано вибирати пристрої, системи та методи управління захисту людини і природного середовища від небезпек;

– вміння обґрунтувати та забезпечити виконання комплексу робіт з попередженням виникнення нещасних випадків, надзвичайних ситуацій, локалізації та ліквідації їхніх наслідків;

– здатність орієнтуватися в основних нормативно-правових актах в області забезпечення безпеки.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності

ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8 Здатність працювати в команді, розуміючи розподіл ролей, їхні функціональні обов'язки та взаємозамінність.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК7 Здатність забезпечувати технічну підтримку і навчання користувачів програмного забезпечення.

СК15 Здатність до алгоритмічного та логічного мислення.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР-2 Вміння спілкуватися в діалоговому режимі в галузі професійної діяльності з колегами та експертами предметних областей.

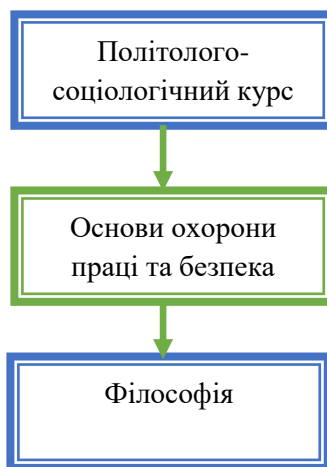
ПР-5 Розуміти, аналізувати, цілеспрямовано шукати і вибирати необхідні для вирішення професійних завдань інформаційно-довідникові ресурси і знання з урахуванням сучасних досягнень науки і техніки.

ПР-6 Знати та вміти використовувати методи та засоби збору, формулювання та аналізу вимог до програмного забезпечення.

ПР-7 Проводити передпроектне обстеження предметної області, системний аналіз об'єкта проектування.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В ПРОГРАМІ НАВЧАННЯ

Пререквізити:

Постреквізити:

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Види робіт за навчальним планом	Години
Аудиторні заняття, у т.ч.:	32
Лекції	16
Лабораторні роботи	16
Практичні заняття	–
Самостійна робота, у т.ч.:	58
Підготовка до аудиторних занять	32
Підготовка до контрольних заходів	7
Виконання курсової роботи	-
Опрацювання питань програми, які не викладаються на лекціях	12
Підготовка до екзамену (заліку)	7
Всього:	90 (3 кредити)
Форма підсумкового контролю	Залік

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№	Найменування
1.	Опорний конспект лекцій
2.	Навчальні посібники
3.	Силабус
4.	Комплект контрольних завдань для поточного оцінювання навчальних досягнень
5.	Засоби підсумкового контролю (комплект завдань для підсумкового контролю)

3. НАВЧАЛЬНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назви змістових модулів і тем лекцій	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	Лабор.	самостійна робота
1	2	3	4	5
Навчальний Модуль І. Безпека життєдіяльності людини у системі « людина – життєве середовище»				
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності.				
1. Тема 1.1. Основи системи безпеки людини. Категорійно-понятійний апарат	4	1		3
2. Тема 2.1. Природні загрози, характер їх проявів на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	5	1		4
Змістовний модуль 2. Фактори санітарно-гігієнічних умов. Пожежна безпека. Електробезпека. Основи техніки безпеки. Управління безпекою та захист населення і територій.				
Тема 3.1. Фізіологія і гігієна праці, виробнича санітарія. Фактори виробничої санітарії та гігієни праці.	4	1		3
Тема 4.1. Пожежна небезпека. Техногенні небезпечні чинники та наслідки їх дії під час НС.	5	1		3
Тема 5.1. Електробезпека.	4	1		3
Тема 6.1. Загальні вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів, піднімально-транспортних машин та механізмів.	4	0,5	2	3
Тема 7.1. Управління безпекою життєдіяльності та захист населення і територій в умовах НС та від нещасних випадків, професійних, захворювань і аварій на виробництві.	4	1		3
Змістовний модуль 3. Організація охорони праці на підприємствах				
Тема 8.1. Організація охорони праці на підприємстві .	3	0,5		3,5
Тема 9.1. Організація охорони праці на автотранспортному підприємстві.	4	1		2
Тема 10.1. Соціальні та економічні питання охорони праці.	4	1	4	4
Усього годин за Модулем І	41	9	6	31,5

1	2	3	4	5
Навчальний Модуль II. Правові та організаційні основи безпеки життєдіяльності.				
Змістовий модуль 4. Законодавча та нормативна база з питань безпеки.				
Тема 1.2. Основні законодавчі акти виробничої безпеки. Їх загальна характеристика.	4	1,0		3,0
Тема 2.2. Нормативно-правові акти з охорони праці	6	0,5		2,0
Змістовий модуль 5. Контроль за станом охорони праці. Навчання.				
Тема 3.2. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.	6	0,5	1,0	3,0
Тема 4.2. Органи державного управління. Організація охорони праці на підприємстві.	6	0,5	2,0	3,0
Тема 5.2. Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань. Навчання з питань охорони праці.	5	0,5	2,0	3,0
Змістовий модуль 6. Управління захистом населення і територій в умовах НС.				
Тема 6.2. Організаційно-функціональна структура управління захистом населення і територій при НС.	5	0,5	2,0	2,5
Тема 7.2. Менеджмент безпеки та правове забезпечення управління безпекою та захистом при НС.	4	0,5		3,0
Тема 8.2. Навчання з питань діяльності та способам захисту безпеки людини.	4	1,0		3,0
Змістовий модуль 7. Прогнозування НС та ліквідація їх наслідків.				
Тема 9.2. Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних моделей виникнення та розвитку надзвичайних ситуацій.	5	1,0	2,0	2,0
Тема 10.2. Основні заходи та засоби захисту населення та територій під час НС. Ліквідація наслідків НС.	4	1,0	1,0	2,0
Усього годин за Модулем II	49	7	10	25,5
Усього годин	90	16	16	58

ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ

№	Назва теми	Кількість годин
1	Методи аналізу небезпек системи «Людина – машина навколишнє середовище». Розвідувальний аналіз статистичних даних	2
2	Дослідження освітленості на робочому місці.	2
3	Метеорологічні умови на робочих місцях.	2
4	Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві	2
5.	Визначення параметрів зон радіаційного забруднення.	2
6.	Вивчення конструкції та принципу дії вогнегасників	2
7.	Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.	2
8.	Дослідження шуму та засобів звукоізоляції.	2
	Всього	16

<i>Змістовий модуль</i>	<i>Тема лекції</i>	<i>Питання для розгляду</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Навчальний модуль I. Безпека життєдіяльності людини у системі «людина-життєве середовище»		
<p><i>Змістовий модуль 1</i> Теоретичні основи безпеки життєдіяльності.</p> <p><i>Змістовий модуль 2</i> Небезпека життєвого середовища</p>	<p><u>Лекція 1</u> Системи основи безпеки людини. Соціально-економічне значення охорони праці. Категорійно-понятійний апарат з питань безпеки людини.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Рівні виробничого травматизму, професійних захворювань та травматизму невиробничого характеру в Україні. 2. Соціально-економічне значення охорони праці. 3. Надзвичайні ситуації, одиниці виміру та порогові значення. 4. Загальні поняття аналізу та оцінки ризиків безпеки. 5. Нещасні випадки на виробництві та професійні захворювання. Облік розслідування. 6. Техногенні небезпеки НС та їх вражаючі фактори: <ul style="list-style-type: none"> - пожежі; - вибухи; - радіакційна небезпека; - ел. поле та випромінювання; - інфекційні захворювання. 7. Природні загрози (НС). 8. Соціально політичні небезпеки (НС). 9. Людський чинник та його роль у виникненні НС.
<p><i>Змістовий модуль 3</i> Умови праці. Фактори санітарно-гігієнічних умов.</p>	<p><u>Лекція 2</u> Основи фізіології праці. Санітарно-гігієнічні умови праці. Фактори, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вплив характеру праці, санітарних особливостей виробничих процесів, санітарних умов на функціонування організму працівника, в тому числі водіїв автотранспорту. 2. Фактори, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці: <ul style="list-style-type: none"> - виробнича санітарія; - повітря робочої зони; - вентиляція приміщень; - освітлення виробничих приміщень; - вібрація; - шум, ультразвук та інфразвук; - іонізуюче випромінювання. 3. Методи та засоби захисту від шкідливих факторів санітарно-гігієнічних умов праці.
<p><i>Змістовий модуль 4</i> Основи техніки безпеки. Електробезпека. Пожежна безпека.</p>	<p><u>Лекція 3</u> Основи техніки безпеки. Електробезпека. Пожежна безпека.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні вимоги безпеки до конструкцій обладнання, системи управління, організації робочих місць, включаючи робочі місця водіїв автотранспорту та організації режиму їх роботи.

		<p>2. Загальні вимоги безпеки при вантажно-розвантажувальних роботах, до піднімально-транспортного обладнання.</p> <p>3. Безпека при експлуатації систем, що працюють під тиском.</p> <p>4. Основи електричної безпеки. Особливості електротравматизму. Умови ураження людини електричним струмом. Класифікація приміщень за електричною безпекою.</p> <p>5. Системи засобів і заходів щодо ел. безпеки.</p> <p>6. Основні поняття та значення пожежної безпеки. Основні причини пожеж. Категорії приміщень за вибуховістю.</p> <p>7. Державний пожежний нагляд.</p> <p>8. Первинні засоби пожежегасіння. Системи протипожежної сигналізації та гасіння пожеж.</p> <p>9. Вивчення питань пожежної безпеки працівниками, в тому числі водіями автотранспорту.</p>
<p><i>Змістовий модуль 2</i> Небезпека життєвого середовища.</p>	<p><u>Лекція 4</u> Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві. Соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань.</p>	<p>1. Порядок «звичайного» та спеціального розслідування.</p> <p>2. Комісії з розслідування.</p> <p>3. Акти розслідування Н-5, Н-1.</p> <p>4. Закон України «Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві...»</p> <p>5. Порядок страхування, фінансування.</p> <p>6. Класи ризику.</p> <p>7. Відшкодування потерпілим від нещасних випадків на виробництві.</p>
<p>Навчальний модуль II. Правові та організаційні основи безпеки життєдіяльності.</p>		
<p><i>Змістовий модуль 5</i> Законодавча та нормативна база з питань безпеки</p>	<p><u>Лекція 5</u> Основні законодавчі виробничої безпеки. Нормативно-правові акти з питань охорони праці.</p>	<p>1. Принципи державної політики в галузі охорони праці.</p> <p>2. Основні положення щодо питань з охорони праці нижчевказаних законодавчих актів: - Конституція України; - Закон України «Про охорону праці»; - Кодекс законів про працю; - Закон України «Загальнообов’язкове державне соціальне страхування від нещасних випадків на виробництві»;</p>

		<p>- Закон України «Про об'єкти підвищеної небезпеки».</p> <p>3. Сфера дії вказаних актів.</p> <p>4. Нормативно-правові акти з охорони праці:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опрацювання; - прийняття; - перегляд; <p>Скасування.</p> <p>5. Державний реєстр нормативних актів про охорону праці.</p>
<p><i>Змістовий модуль 6.</i></p> <p>Контроль за станом охорони праці та управління охороною праці.</p>	<p><u>Лекція 6</u></p> <p>Державне управління охороною праці.</p> <p>Державний нагляд та громадський контроль за станом охорони праці.</p> <p>Організація охорони праці на підприємстві.</p>	<p>1. Органи державного управління охорони праці.</p> <p>2. Система управління охорони праці підприємства.</p> <p>3. Органи державного нагляду та громадського контролю за станом охорони праці.</p> <p>4. Комісія з питань охорони праці підприємства.</p> <p>5. обов'язки роботодавця щодо забезпечення відповідного стану охорони праці на підприємстві, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - створення служби охорони праці; - організація навчання з питань охорони праці; - обов'язкові медогляди; - забезпечення працівників 6 ЗГЗ; - атестація робочих місць за умовами праці; - лікувально-профілактичне харчування; - організація розслідування нещасних випадків та хронічних захворювань; - регулювання охорони праці у колективному договорі; - фінансування охорони праці та інші забезпечення.
<p><i>Змістовий модуль 7.</i></p> <p>Управління захистом населення і територій в умовах НС.</p>	<p><u>Лекція 7</u></p> <p>Управління захистом населення та територій в умовах НС.</p>	<p>1. Загальні функції управління пов'язані із прогнозуванням, плануванням, регулюванням та контролем виникнення небезпек.</p> <p>2. Сутність та особливості оперативного управління за умов виникнення НС.</p> <p>3. Менеджмент безпеки та правове забезпечення управління безпекою та захистом у НС.</p> <p>4. Зонування території.</p> <p>5. Основні показники рівнів</p>

		<p>небезпеки.</p> <p>6. Паспорт ринку виникнення НС.</p> <p>7. Моніторинг НС.</p> <p>8. Головні положення про навчанням діям та способам захисту в разі виникнення НС та аварій. Підготовка населення до дій у НС.</p> <p>9. Спеціальні об'єктові навчання і тренування.</p>
<p><i>Змістовий модуль 8.</i></p> <p>Прогнозування НС та ліквідація їх наслідків.</p>	<p><u>Лекція 8</u></p> <p>Прогнозування та ліквідація наслідків НС.</p>	<p>1. Ризик-орієнтований підхід для побудови імовірних моделей виникнення та розвитку НС.</p> <p>2. Загальний аналіз ризику і проблем безпеки.</p> <p>3. Головні етапи кількісного аналізу та оцінку ризику. Методи визначення ризику.</p> <p>4. Основні принципи організації захисту населення та територій вразі виникнення НС.</p> <p>5. Порядок оповіщення населення про стан НС.</p> <p>6. планування та виникнення комплексів інженерних робіт, та інших заходів пов'язаних з ліквідацією негативних наслідків НС.</p> <p>7. Евакуація населення під час настання НС.</p>

ПЛАНІ ЛАБОРАТОРНО-ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

<i>Вид заняття, номер</i>	<i>Назва лабораторно-практичної роботи</i>		<i>Питання для самостійної підготовки до заняття</i>	<i>Форма контролю (на рішення викладача)</i>
1	2	3	4	5
Лабораторно-практичне заняття № 1	Методи аналізу небезпек системи «Людина – машина навколишнє середовище».		<p>1. Техногенні небезпеки антропогенного походження. Класифікація небезпек та одиниці виміру вражаючих факторів.</p> <p>2. Порядок проведення загального аналізу ризику і проблем безпеки складних систем.</p> <p>3. Індивідуальний та груповий ризик.</p> <p>4. Головні етапи проведення ризику.</p> <p>5. Статистичний, метод</p>	Звіт, співбесіда, тестування

			<p>аналогій, експертні методи оцінювання ризиків.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Імовірнісні структурно-логічні моделі. 7. Розробка ризик-стратегії. 8. Вибір методів та інструментів управління ризиком. 	
Лабораторно-практичне заняття № 2	<p>Атестація робочих місць за умовами праці. Дослідження освітленості на робочому місці.</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкти господарювання яких проводиться атестація. 2. Мета проведення атестації. 3. Склад атестаційної комісії 4. Загальні поняття про умови праці. 5. Небезпечні і шкідливі виробничі чинники. 6. Поняття та складові виробничої санітарії. 7. Карта умов праці. 8. Користування результатів атестації. 9. Списки №1 і №2 виробництв , робіт , професій і посад. 10. Природне та штучне освітлення. Вимоги до освітлення. 11. Нормування освітленості. 12. Прилади для виміру освітленості. 13. Порядок розрахунку штучного та природного освітлення. 	Звіт, співбесіда, атестація
Лабораторно-практичне заняття № 3	<p>Метеорологічні умови на робочих місцях. Дослідження шуму та засобів звукоізоляції.</p>		<ol style="list-style-type: none"> 1. Мікроклімат робочої зони 2. Нагляд за дотриманням санітарних вимог до стану повітряного середовища у виробничих приміщеннях. 3. Класифікація приміщень за небезпекою електротравм 4. Вологість повітря. 5. Прилади для вимірювання вологості 6. Рухомість повітря на робочому місці. 7. Поняття шум, ультразвук, інфразвук. 8. Параметри ультра- та інфразвук. 9. Допустимі рівні шуму, ультразвуку, інфразвуку. 10. Методи та засоби захисту від шуму, ультра- та інфразвуку. 11. Порядок розрахунку захисту 	Звіт, співбесіда, атестація

			від шуму, ультра- та інфразвуку.	
Лабораторно-практичне заняття № 4	Застосування ризик-орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.		1.Порядок проведення загального аналізу ризику і проблем безпеки складних систем. 2.Індивідуальний та груповий ризик. 3.Головні етапи проведення ризику. 4.Статистичний, метод аналогій, експертні методи оцінювання ризиків. 5.Імовірнісні структурно-логічні моделі. 6.Розробка ризик-стратегії. 7.Вибір методів та інструментів управління ризиком.	
Лабораторно-практичне заняття № 5	Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві		1. Основні поняття, терміни та визначення. 2. Права громадян на охорону праці. 3. Охорона праці жінок та неповнолітніх. 4. Органи державного нагляду та громадського контролю, їх повноваження та права. 5. Повноваження комісії з охорони праці профспілкового комітету та громадських профспілок з охорони праці. 6. Уповноважені трудових колективів з питань охорони праці. 7. Служба охорони праці на підприємстві. 8. Навчання та інструктажі з охорони праці. 9. Обов'язкові медичні огляди. 10. Обов'язки роботодавця щодо соціального страхування від нещасного випадку на виробництві. 11. Знаки безпеки праці.	Звіт, співбесіда, тестування
Лабораторно-практичне заняття №6	Розробка положення про службу охорони праці підприємства.		1. Закон України «Про охорону праці». 2. Система управління охороною праці. 3. Служба охорони праці підприємства : ☐ порядок створення ;	Звіт, співбесіда, тестування

			☐ функції, права та обов'язки ; ☐ навчання спеціалістів служби охорони праці з питань охорони праці.	
Лабораторно-практичне заняття № 7	Визначення параметрів зон радіаційного забруднення.		1. Джерела радіації та хімічного забруднення, одиниці їх вимірювання. 2. Ознаки радіаційного ураження, гостре опромінення. 3. Класифікація небезпечних хімічних речовин. 4. Організація дозиметричного і хімічного контролю. 5. Захист приміщень від проникнення радіоактивних речовин та хімічних аерозолів.	Звіт, атестація, тестування
Лабораторно-практичне заняття № 8	Вивчення конструкції та принципу дії вогнегасників		1. Поняття «пожежа» та «пожежна безпека». 2. Небезпечність та шкідливі фактори, пов'язані з пожежами. 3. Категорії об'єктів та приміщень за вибухонебезпечністю. 4. Системи попередження пожеж та пожежного захисту. 5. Первинні засоби гасіння пожежі. 6. Типи вогнегасників принципи їх дії, властивості та сфера застосування.	Звіт, атестація, тестування

Примітка: кількість лабораторно-практичних занять, терміни та послідовність їх виконання визначаються графіком навчального процесу;

– лабораторні роботи виконуються в порядку встановленому відповідними методичними вказівками.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

<i>Змістовий модуль</i>	<i>Питання для самостійного вивчення</i>	<i>Термін виконання (тиждень)</i>	<i>Форми звітності та контролю (на рішення викладача)</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Модуль I. Безпека життєдіяльності людини у системі «Людина - життєве середовище»			

<p><i>Змістовий модуль 1</i> Теоретичні основи безпеки життєдіяльності.</p> <p><i>Змістовий модуль 2</i> Небезпека життєвого середовища.</p>	<p style="text-align: center;"><u>До лекції 1</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Головні поняття, терміни та визначення у галузі безпеки людини. 2. Кваліфікаційні ознаки НС. 3. Таксономія. Ідентифікація та 4. квантифікація. 5. Поняття про людський чинник та його роль у виникненні НС, нещасних випадків, професійних захворювань, нанесенні шкоди довкіллю. 6. Вплив безпеки праці на рівень непродуктивних і матеріальних витрат, плинність кадрів, продуктивності праці. 7. Методика оцінки ефективності заходів щодо поліпшення стану охорони праці. 8. Аналіз причин нещасних випадків, професійних захворювань та аварій. Фінансування. Відшкодування потерпілим, юридичним особам, державі. 9. Техногенні небезпеки. Вражаючі фактори. Класифікація. Джерела виникнення. 10. Небезпечні події на транспорті та на транспортних конструкціях. 10. Поняття «пожежа» та «пожежна безпека». 11. Вибухи, хімічні небезпеки, радіаційна небезпека: оцінка, класифікація, вплив на людей, захист. 	<p style="text-align: center;">І ТИЖД ЕНЬ</p>	<p>Реферат. Конспект. Презентація.</p>
--	--	---	--

1	2	3	4
	1. Природні загрози. Вражаючі фактори. Оцінка рівня небезпеки. 2. Глобальні проблеми людства. Вплив на життя та здоров'я людини. Оцінка рівня небезпеки.		
<i>Змістовий модуль 3</i> Праця та її фізіологічні особливості. Санітарно-гігієнічні умови праці.	<u>До лекції 2</u> 1. Поняття «Виробнича санітарія » та «гігієна праці». 2. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення ». 3. Вимоги до приміщень де встановлена офісна техніка. 4. Вимоги до режиму праці і відпочинку працівників, що використовують комп'ютерну техніку. 5. Нагляд в Україні за дотриманням санітарних вимог до стану повітряного середовища, в т.ч. приміщеннях, де розташована автомобільна техніка. 6. Освітлення. Штучне. Природне. Нормування освітлення на робочому місці. 7. Заходи та засоби захисту працівників від негативного впливу шкідливих та небезпечних чинників виробничої санітарії.	II ТИЖДЕ НЬ	Реферат. Конспект. Презентація.
<i>Змістовий модуль 4</i> Основи технічної безпеки. Електробезпека. Пожежна безпека.	<u>До лекції 3</u> 1. Основні поняття з безпеки технологічного обладнання. 2. Загальні вимоги безпеки при експлуатації газових балонів. Надписи, фарбування, маркування. 3. Класифікація вантажів. Норми переміщення вантажів. 4. вимоги до працівників, які виконують вантажно-розвантажувальні роботи. 5. Дія електронного струму на людину. 6. Допустимі значення струму і напруги. 7. Вимоги до працівників, які обслуговують електроустановки: медогляди, навчання, кваліфікаційні групи. 8. Навчання першої групи допомоги при ураженні електричним струмом.	III ТИЖДЕ НЬ	Реферат. Конспект. Презентація.

	<p>9. Основні законодавчо-нормативні акти з питань пожежної безпеки.</p> <p>10. Небезпечні та шкідливі фактори, пов'язані із пожежами.</p> <p>11. Пожежонебезпечні властивості речовин і матеріалів.</p> <p>12. Системи попередження та гасіння пожеж.</p> <p>13. Система організаційно-технічних заходів щодо забезпечення пожежної безпеки на підприємстві та України в цілому.</p>		
<p><i>Змістовий модуль 2</i> Небезпека життєвого середовища</p>	<p style="text-align: center;"><u>До лекції 3</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нещасні випадки, що підлягають розслідуванню. 2. Терміни розслідування. 3. Затвердження актів розслідування. 4. Розслідування аварій. 5. Розслідування професійних захворювань та гострих отруень. 6. Фінансування розслідувань. 7. Категорії осіб, що підлягають обов'язковому страхуванню. 8. Категорії осіб, що страхуються добровільно за заявою. 9. Наслідки вразі несплати внесків до Фонду соціального страхування. 	<p>IV тиждень</p>	<p>Реферат. Конспект. Презентація.</p>
<p>Модуль II. Правові та організаційні основи безпеки життєдіяльності</p>			
<p><i>Змістовий модуль 5</i> Законодавча та нормативна база з питань безпеки.</p>	<p style="text-align: center;"><u>До лекції 1</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система управління гігієною і безпекою праці. 2. Закон України «Про охорону праці». <ul style="list-style-type: none"> – обов'язки роботодавця; – обов'язки працівника; – відповідальність за порушення вимог з питань охорони праці; – фінансування охорони праці роботодавцем. 3. Кодекс законів про працю. <ul style="list-style-type: none"> – трудовий договір; – колективний договір; – розділи кодексу, стосовно питань охорони праці. 	<p>V тиждень</p>	<p>Реферат. Конспект. Презентація.</p>

	<p>4. Нормативні акти, що діють в межах підприємства.</p> <p>5. Будівельні норми.</p> <p>6. Санітарні норми.</p> <p>7. Стандарти галузі охорони праці.</p> <p>8. Міжнародні нормативно-правові акти з охорони праці.</p> <p>9. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці.</p>		
<p><i>Змістовий модуль 6</i> Контроль за станом охорони праці та управління ОП.</p>	<p style="text-align: center;"><u>До лекції 6</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Громадський контроль за дотриманням вимог законодавства щодо охорони праці. 2. Положення про уповноважених трудових колективів: їх навчання, оплата. 3. Положення про службу охорони праці підприємства. 4. Організація навчання працівників та посадових осіб підприємства з питань охорони праці. 5. Забезпечення працівників пільгами та компенсаціями за роботу за несприятливих умов праці. 6. Основні заходи профілактики виробничого травматизму та професійних захворювань: <ul style="list-style-type: none"> – навчання наскрізне: дит. садок – школа – ВУЗ - виробництво; – навчання та інструктажі з питань охорони праці; – стажування (дублювання) та інші заходи. 	<p>VI тиждень</p>	<p>Реферат. Конспект. Презентація.</p>
<i>1</i>	<u>2</u>	<i>3</i>	<i>4</i>
<p><i>Змістовий модуль 7</i></p>	<p style="text-align: center;"><u>До лекції 7</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок надання населенню інформації про наявність загрози НС, правил поведінки та способів дій в цих умовах. 2. Міські, заміські, запасні та пересувні пункти управління в НС. 3. Сили і засоби постійної готовності. 4. Загальні норми законодавства, підзаконних актів, стандарти, технічні 	<p>VII тиждень</p>	<p>Реферат. Конспект. Презентація.</p>

	<p>умови і технічні регламенти, що регламентують принципи і механізми регулювання безпеки.</p> <p>5. Матеріальні і фінансові ресурси, страхування, спеціальні виплати та процедури їх застосування.</p> <p>6. Функціональне навчання керівних працівників і фахівців, які організують і здійснюють заходи у сфері цивільного захисту.</p>		
<p>Змістовий модуль 8 Прогнозування НС та ліквідація їх наслідків.</p>	<p style="text-align: center;"><u>До лекції 8</u></p> <p>1. Вибір методів та інструментів управління виявленими ризиками.</p> <p>2. Угрупування сил першого та другого ешелонів та резерву.</p> <p>3. Забезпечення засобами індивідуального та колективного захисту.</p> <p>4. Рятувальні роботи у зоні хімічного ураження.</p> <p>5. Контроль рівнів зараження.</p> <p>6. Карантинні та інші санітарно-епідемічні заходи.</p> <p>7. Дезактивація, дегазація та дезинфекція.</p>	<p>VIII тиждень</p>	<p>Реферат. Конспект. Презентація.</p>

Примітка: Рівень знань студентів, які пропустили аудиторні заняття, за рішенням викладача може визначатися виконанням студентами окремих індивідуальних завдань чи рефератів за відповідною тематикою.

Кількісні показники бальної системи оцінки рівня знань студентів денної форми навчання.

Таблиця 6.1.

<i>Об'єкт поточного контролю</i>	<i>Кількість об'єктів поточного контролю</i>	<i>Максимальна кількість балів за один об'єкт</i>	<i>Максимальна сумарна кількість балів</i>
Відвідування лекційних занять	8	1	8
Відвідування практичних занять	8	0,5	4
Активність на практичних заняттях: підготовка та захист звітів, рефератів, презентацій	8	2	16
Рівень знань за тематикою	2	6	12

аудиторних занять ЗМ 1-4 (М I) та ЗМ 5-7 (М II)			
Рівень знань за тематикою самостійної роботи ЗМ 1-4 (М I) та ЗМ 5-7 (М II)	2	6	12
Рівень знань тематики самостійної роботи: написання та захист рефератів, звітів, презентації тощо.	2	4	8
Підсумковий контроль: іспит, залік	1	40	40
Сумарна кількість балів за термін вивчення навчального курсу.	-	-	100
Наукова робота студентів	-	-	15
	-	-	115

Кількісні показники рівня знань студентів заочної форми навчання при вивченні дисципліни “ Основи охорони праці та безпека ”

Таблиця 6..2.

<i>Модуль</i>	<i>Об'єкт контролю</i>	<i>Кількість об'єктів поточного контролю</i>	<i>Максимальна кількість балів (оцінка) за один об'єкт</i>	<i>Максимальна можлива сумарна кількість балів контролю</i>	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	
Модуль I	Відвідування лекційних занять	2 ¹ ;2 ² ;2 ³ ;3 ⁴ ;3 ⁵ ;3 ⁶ ;0 ⁷ ;0 ⁸	5 ¹ ;5 ² ;5 ³ ;3 ⁴ ;3 ⁵ ;3 ⁶ ;0 ⁷ ;0 ⁸	10 ¹ ;10 ² ;10 ³ ;15 ⁴ ;15 ⁵ ;15 ⁶ ;0 ⁷ ;0 ⁸	
	Відвідування та виконання лабораторних робіт та практичних занять	0 ¹ ;1 ² ;2 ³ ;0 ⁴ ;1 ⁵ ;3 ⁶ ;1 ⁷ ;2 ⁸	0 ¹ ;10 ² ;10 ³ ;10 ⁴ ;10 ⁵ ;10 ⁶ ;10 ⁷ ;10 ⁸	0 ¹ ;10 ² ;20 ³ ;0 ⁴ ;20 ⁵ ;30 ⁶ ;10 ⁷ ;20 ⁸	
	Рівень знань за тематичними питаннями змістових модулів дисципліни	1	50 ¹ ;40 ² ;30 ³ ;45 ⁴ ;25 ⁵ ;15 ⁶ ;50 ⁷ ;40 ⁸	50 ¹ ;40 ² ;30 ³ ;45 ⁴ ;25 ⁵ ;15 ⁶ ;50 ⁷ ;40 ⁸	
	Загальна кількість балів поточного контролю			60	
	Підсумковий контроль		1	40	40
	Наукова робота		1	15	15
Разом балів за термін вивчення дисципліни				155	

Примітка: для груп студентів кількість лекційних годин та кількість годин для лабораторних робіт визначена:

1. 4 – 0 год.
2. 4 – 2 год.
3. 4 – 4 год.
4. 6 – 0 год.
5. 6 – 2 год.
6. 6 – 6 год.
7. 0 – 2 год.
8. 0 – 4 год.

Шкала оцінювання успішності навчання

Таблиця 6..3.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену)
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ.

Робоча програма навчального курсу «Основи безпеки людини» передбачає модульний контроль рівня знань та вмінь студентів за результатами вивчення їх змістовних модулів: поточний контроль – протягом терміну вивчення та підсумковий - в кінці.

Поточний контроль – це контроль стану набуття студентами поточних знань та вмінь в рамках кожного із двох Модулів (М I та М II) курсу за тематичними питаннями їх змістових модулів, як аудиторних занять так і самостійної роботи або Модулів в цілому (за рішенням викладача).

Підсумковий контроль – це контроль стану засвоєння студентами знань та вмінь з питань навчального курсу за весь період його вивчення.

При виконанні поточного контролю наряду з його основним об'єктом, рівнем знань та вмінь, враховуються і інші додаткові складові контролю: систематичність відвідування студентами аудиторних занять та активність на них, якість самостійної роботи студентів, участь у наукових

дослідженнях, конференціях та інших заходах, пов'язаних із питаннями курсу «Основи безпеки людини».

Якість результатів поточного та підсумкового контролю оцінюється у балах, які студенту нараховуються у процесі контролю за спеціальними кількісними показниками, що доводяться до їх відома на початку вивчення курсу (табл. 6.1. та табл. 6.2.).

Форми поточного контролю рівня знань для даного курсу передбачене тестування спеціальних завдань за темами змістових модулів та додаткових складових контролю.

Підсумковий контроль виконується за результатами складання іспиту (заліку), що оцінюється також у балах та результатами поточного контролю.

Тестування може виконуватися як на комп'ютері так і в ручному режимі.

При тестуванні на комп'ютері із бази контрольних питань, введених до програми, комп'ютер вибирає задану їх кількість і студент зобов'язаний протягом визначеного часу, вибрати правильні, на його думку, відповіді.

При тестуванні в ручному режимі зміст питань та варіанти можливих правильних відповідей студент отримує на паперових носіях і надає відповіді письмово також на папері.

Виконання на протязі семестру відповідно до графіку навчального процесу контрольних тестів обов'язкове.

У разі неотримання балів за результатами тестування чи неучасті у визначений час у тестуванні, студент до виконання такого тесту (тестів) у інший час допускається за рішенням викладача, при цьому, наступні контрольні тести виконує у встановлені для них терміни.

При незадовільних повторних результатах тестування за рішенням кафедри (викладача) студент виконує контрольну роботу (реферат) за тематикою відповідного модуля.. При неподанні чи незахисті студентом призначеної контрольної роботи (реферату) у визначений викладачем термін, студент потребує отримання дозволу-направлення деканату (кафедри) на співбесіду із відповідною комісією кафедри для оцінки рівня його знань, та визначення кількості балів.

Студентам, які з поважної причини не мають можливості відвідувати навчальні заняття або пропустили навчальні заняття за тематикою окремого змістовного модуля чи Модуля в цілому і були допущені до тестування, за рішенням деканату, викладачем можуть надаватися індивідуальні завдання відповідної тематики.

Як правило, тестування проводиться у позанавчальний час.

Студент, який не погоджується з результатами перевірки рівня його знань, має право звернутися з апеляцією у письмовій формі до завідувача кафедри, який зобов'язаний разом з викладачем розглянути апеляцію і прийняти по апеляції рішення в триденний термін. В результаті подання студентом апеляції незалежно від прийнятого рішення кількість раніше отриманих балів не може бути зменшена..

Рівень знань та умінь студентів за результатами вивчення тематичних питань змістовних модулів, віднесених до самостійної роботи студента, оцінюється аналогічно порядку оцінки рівня знань за тематикою аудиторних занять.

Окрім того, самостійна робота оцінюється за результатами написання та захисту (презентації) рефератів (звітів) за відповідною тематикою.

При чому, тематичні питання аудиторних занять та самостійної роботи не повторюються, а контролюються, як і вивчаються, паралельно.

За бажанням студента-учасника наукової конференції, круглих столів, презентацій тощо, які проводяться в Університеті чи в інших вузах з курсу дисципліни, доповідь на таких заходах за згодою викладача може бути зарахована як максимально-можливий результат поточного тестування за тематикою змістового модуля чи Модуля в цілому.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Аксельдор А.Ю. Скорее «скорой»: Пособ. по оказанию первой медицинской помощи. – М.: Медицина, 1997. – 77 с.
2. Бортницький П.П. Охрана труда на автомобильном транспорте. – К.: Вища шк. Головное изд-во, 1988. – 263с.
3. Бубнов В. Г., Бубнова Н. В. Оказание экстренной помощи до прибытия врача: Практик. пособ. – М.: НЦ ЭНАС, 2000. - 64 с.
4. ** Гандзюк М.П., Желібо Е.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці: Підруч. /За ред. М.П. Гандзюка. – К.: Каравела; Львів: Новий Світ, 2000, 2003. – 408 с.
5. Голубков Б. Н., Пятачков Б.И., Романова Т М. Кондиционирование воздуха, отопление и вентиляция. – М.: Энергоиздат, 1982. –232 с.
6. Гусев Г.Ф., Суслó С.Т. Безпека життєдіяльності: перша медична допомога у екстремальних ситуаціях: навч. посіб. для самот. роботи студентів К.: НТУ, 2008. – 116 с.
7. Державний реєстр міжгалузевих і галузевих нормативних актів про охорону праці (Реєстр ДНАОП). – К.: Держнагляд охорони праці; Основа, 1995. – 223с.
8. Державні санітарні правила і норми роботи з візуальними дисплейними терміналами електронно-обчислювальних машин ДСанПІН 3.3.2.007-98.ДНАОП 0.03-1.72-87.
9. Закон України «Про колективні договори і угоди», в редакції від 1 липня 1993 р. №3357-Х11 //Основні чинні кодекси і закони України. – К.: Махаон, 2003.
10. **Закон України «Про охорону праці» в редакції від 21 листопада 2002р.
11. **Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».
12. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Суми: ВТД «Університетська книга», 2003. – 496 с.
13. **Кодекс законів про працю України. – К.: Юрінком Інтер, 1998. – 1040 с.
14. Методичні рекомендації для проведення атестації робочих місць за умовами праці. Затверджено Постановою Міністерства праці України № 41 від 1 вересня 1992 р.
15. НПАОП 0.00-1.28-10 «Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин». Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010р. № 65.
16. НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці». Наказ Держнагляд охорони праці України від 08.06.2004 р. № 151.
17. НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.
18. НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.
19. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнагляд охорони праці від 26.01.2005 № 15.
20. НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнагляд охорони праці від 29.01.1998 р. № 9.
21. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці». Наказ Держнагляд охорони праці від 15.11.2004 р. № 255.
22. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.06.2003 р. № 994. «Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат».
23. Половко М.В., Рак В.С., Степанченко В.В. Охорона праці на під-приємстві. – Навч.-практ. посіб. – К.: Олан, 2004. – 280 с.
24. **Половко М.В., Чумаченко І.П., Якібчук В.В. Охорона праці. Ч. 1: Правові та організаційні основи. – Навч. посіб. – К.: АПСВ ФПУ, 2007. – 504 с.
25. **Порядок розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві. Постанова Кабінету Міністрів України № 1232 від 30 листопада 2011 р.

26. Правила будови і безпечної експлуатації вантажнопідйомних кранів. Затверджено наказом Держнаглядохоронпраці України від 16.12.1993 р. № 123. – К., 1994. – 61с.
27. Салов А.И. Охрана труда на предприятиях автомо-бильного транспорта. – М.: Транспорт, 1985. – 351 с.
28. Трахтенберг І. М., Коршун М. М., Чабанова О. В. Гігієна праці та виробнича санітарія. – К.: Основа, 1997. – 464 с.
29. Хрутьба В.О.,Половко М.В., Чуваєв П.І.,Спасіченко О.В. Основи безпеки людини. Опорний конспект лекцій. Київ-2018 с.232.

Допоміжна

1. Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості і небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу //Охорона праці. – 1998. – № 6.
2. Основні санітарні правила роботи з радіоактивними речовинами та іншими джерелами іонізуючого випромінювання ОСП-72/87 № 4422-87. – Мінохорони здоров'я СРСР, 1987.
3. Державні санітарні норми і правила захисту населення від впливу електромагнітних випромінювань. К., 1996. – 27 с.
4. Збірник систематизованого законодавства. Охорона праці. — К.: Бліцінформ, 2005. – Вип. 6. – 226 с.
5. Законодавство України про охорону праці (збірник нормативних документів У 4 т. - К.: Держнаглядохоронпраці; Основа, 1995.
6. * Кодекс цивільного захисту України від 02 жовтня 2012 року № 5403-VI (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст.458) {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 224-VII від 14.05.2013, ВВР, 2014, № 11, ст.132 № 353-VII від 20.06.2013, ВВР, 2014, № 13, ст.221 № 1166-VII від 27.03.2014, ВВР, 2014, № 20-21, ст.745}
7. Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності». –К., 1999.
8. Казакова О.С., Казаков Л.Ф. Охрана труда и пожарная безо-пасность. – М., 1980. – 254 с.
9. Мартиросова В.Г. Особливості праці користувачів ЕОМ //Охорона праці. – 1995. – № 1. – С. 10-13.
10. Норми радіаційної безпеки України НРБУ-97. Основні санітарні правила роботи з радіоактивними та іншими тонізуючими речовинами ОСП-72/87.
11. НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві». Наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 р. № 132.
12. Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008р.
13. Полежаев Е. Ф, Макушин В. Г. Основы физиологии и психологии труда. – М.: Экономика, 1974.
14. Положення про порядок забезпечення працівників спеціальним одягом, спеціальним взуттям та іншими засобами індивідуаль-ного захисту. Затверджено наказом Держнаглядохоронпраці № 170 від 29 жовтня 1996р.
15. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів ДНАОП 0.00-1.21-98. — К.: Основа, 1998. - 380 с.
16. Правила будови та безпечної експлуатації парових котлів з тиском пари не більше 0,07 МПа (0,7 кгс/см2), водогрійних котлів і водопідігрівачів з температурою нагріву води не вище 115° С. – К., 1996. – 95 с.
17. Правила будови та безпечної експлуатації парових та водогрій-них котлів. Затверджено наказом Держнаглядохоронпраці Украї-ни 26.05.94 № 51 – К., 1995. – 87 с.
18. Правила улаштування і безпечної експлуатації ліфтів. Затверд-жено Держкомітетом України по нагляду за безпечним веденням робіт у промисловості від 17.06.1992. – К., 1993.– 55 с.

19. Санитарные нормы проектирования промышленных предприятий. СН 245-71. – М., 1972.

Примітка: ** – література, яка розміщена на сайті кафедри екології та безпеки життєдіяльності НТУ і надається студенту за його бажанням в електронному вигляді на носій студента.

ІНФОРМАЦІЙНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. <http://www.dnopr.kiev.ua> Офіційний сайт Державної служби України з питань праці.
2. <http://www.mon.gov.ua> Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
3. <http://www.mns.gov.ua> Офіційний сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС).
4. <http://www.social.org.ua> Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
5. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
6. <http://www.iacis.ru> Официальный сайт Межпарламентской Ассамблеи государств–участников Содружества Независимых Государств (МПА СНГ).
7. <http://base.safework.ru/iloenc> Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ.
8. <http://base.safework.ru/safework> Библиотека безопасного труда МОТ.
9. <http://www.nau.ua> Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
10. <http://www.budinfo.com.ua> Портал «Украина строительная: строительные компании Украины, строительные стандарты: ДБН ГОС
<http://statlab.kubsu.ru/node/1>
<http://itt-pgups.ru/>

5. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми організації освітнього процесу, види навчальних занять і оцінювання результатів навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в Національному транспортному університеті.

Політика виставлення оцінок: кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента; у випадку не виконання студентом усіх передбачених навчальним планом видів занять (практичних робіт, самостійної роботи) до заліку він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані.

Відвідування є обов'язковим (за винятком випадків, коли існує поважна причина, наприклад, хвороба чи дозвіл працівників деканату). Якщо студент не може бути присутнім на заняттях, він все одно несе відповідальність за виконання завдань, що проводились в аудиторії.

Порядок зарахування пропущених занять. Відпрацювання пропущеного заняття з лекційного курсу здійснюється шляхом підготовки і захисту реферату за відповідною темою. Захист реферату відбувається відповідно до графіку консультацій викладача, з яким можна ознайомитись на кафедрі. Відпрацювання пропущеного практичного заняття здійснюється шляхом самостійного виконання завдання і його захисту відповідно до графіку консультацій викладача.

Політика академічної поведінки та доброчесності: конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної

роботи неприпустимі. Всі індивідуальні завдання студент має виконати самостійно із використанням рекомендованої літератури й отриманих знань та навичок. Цитування в письмових роботах допускається тільки із відповідним посиланням на авторський текст. Недопустимі підказки і списування у ході захисту практичних робіт, на контрольних роботах, на заліку.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами. Повага один до одного дає можливість ефективніше досягати поставлених командних результатів. Під час лекційних занять та обговорення завдань практичних робіт не слід використовувати ноутбуки, смартфони, планшети чи комп'ютери. Це відволікає викладача і студентів групи та перешкоджає навчальному процесу. Якщо ви використовуєте свій ноутбук чи телефон для аудіо-чи відеозапису, необхідно заздалегідь отримати дозвіл викладача.

Дотримання академічної доброчесності студентів й викладачів регламентується [Положення про систему забезпечення академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами вищої освіти в Національному транспортному університеті](#)

[Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти](#)